

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritistopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnništvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Ljubljanskim volilcem!

Prihodnji teden stopiti Vam bo zopet na volišče, da dopolnite po zahtevi zakona občinski zastop našega stolnega mesta. — In kakor vsako leto osorej, tako Vas tudi letos obsipajo z donečimi frazami naši nasprotniki, svareč Vas pred gospodarstvom narodnonapredne stranke v prvi mestni hiši slovenski. — Zlorablja se v to svrhu pred vsem težavni položaj, s katerim se je v zadnjih letih imelo ter se ima še danes boriti mestno gospodarstvo in prebivalstvo vzpričo pretrdim posledicam potresne katastrofe. No, narodnonapredna stranka si nikakor ne prisoja nezmotljivosti, a to tolažilno vest ima, da se je pošteno trudila olajšati ljubljanskemu prebivalstvu te posledice in da je njen pošten trud tudi že rodil nemalo sadu. Najsijajnejši dokaz za to je dejstvo, da je ona stranka, ki se je skusila lani z natančevanjem vsiliti za odrešenika ljubljanskemu prebivalstvu, končno rajše vtaknila ponižno v žep sramotilno kazensko obsodbo, mesto da bi bila le za eno samo očitjanje nastopila dokaz resnice, ko jej je občinski zastop v to dal priliko! Oficijalni molk druge in pa šibkost tretje stranke, ki je stopila letos zoper nas tudi na polje praznih fraz, dopolnjuje dokaz, da bi v zadnjih težkih letih nobena teh strank za-se in tudi vse tri skupaj ne bile kos tisti nalogi, katero je narodnonapredna stranka častno in pa tudi uspešno reševala, da bi nobena koalicija ne bila iz nesrečne potresne Ljubljane napravila to, kar je napravila narodnonapredna stranka — cvetoče in napredujoče moderno mesto.

A tudi očitjanje, da naša stranka ni pravična vsem stanovom in da ne razumeva časa, je krivično! Mi priznavamo iz polnega srca enakopravnost in enakoveljavnost vseh stanov, vseh slojev prebivalstva in zategadelj pozdravili bodemo radostno splošno volilno pravico tedaj, ko bo tudi naš narod dosegel ono duševno emancipacijo, ki je neizogibni predpogoj svobodnemu prepričanju prave ljudske volje.

In sedaj stopa narodnonapredna stranka z mirno vestjo pred Vas, gospodje volilci, proseč Vas, da združite na dan volitve svoje glasove na sledeče naše kandidate, ki so obljubili vsi, da bodo po svojih močeh delovali v blagor slovenske in napredne Ljubljane!

Ti gospodje so:

Za III. volilni razred: **Za II. volilni razred:**

Jakob Dimnik

mestni učitelj.

Ivan Kenda

železniški skladiški mojster.

Josip Prosenc

zavarovalni zastopnik.

Josip Vidmar

dežnikar in posestnik.

Josip Turk mlajši

trgovec in posestnik.

Anton Gerše

kantiner in posestnik.

Dr. Lovro Požar

ravnatelj višje dekliške šole.

Anton Svetek

c. kr. računski nadsvetnik.

Za I. volilni razred:

Dr. Karol Bleiweis vitez Trsteniški

primarij in posestnik.

Fran Grošelj

trgovec in posestnik.

Ivan Seunig

usnjak in posestnik.

Dr. Karol Triller

odvetnik.

V Ljubljani, dne 15. aprila 1902.

Za izvrševalni odbor narodno-napredne stranke:

Dr. Karol Bleiweis vitez Trsteniški

predsednik.

Bolniška blagajna v Kranju.

Iz Kranja, 15. aprila.

Naši klerikalci in ž njimi zvezani malkontenti se nam smilijo v dno duše. Vsak korak se jim ponesreči. S silnim krikom so se zagnali v okrajno bolniško blagajnico in par tisoč kron so jih veljali za volitve najeti delavci, če so jim tudi trgal pri izplačevanju pogojeno mezdo. Ker načelnštvo ni pripustilo tacega švindra in je odgodilo volitev na nedolžen čas, so kar besneli same jeze. Delali so ovadbe ter pritožbe in dr. Šusteršič je njim na ljubo izpustil v državnem zboru prav nesramno interpelacijo, v kateri kar mrgoli podlih sumničenj napram nadzorstveni oblasti, blagajnični upravi, načelnštvu in blagajniku. Denuncirali so na vse strani in uničiti so hoteli blagajnika. Vsako, še tako umazano sredstvo jim je bilo dobro. A vse zaman. Poleg zlobe in prav rokovernjaške predrznosti diči namreč naše klerikalne kaline tudi brezmejna neumnost in v ti svoji neumnosti zopet enkrat niso premislili, da s samimi navadnimi lumparijami ne morejo strmolglaviti močne in organizirane stranke. Prav iz srca smo se jim tedaj smejali, ko smo videli, kako so se ptički polagoma posedali na limanice, katere so nastavili drugim. Različne revizije so pokazale, da je blagajnična uprava naravnost uzorna in državno pravdnštvo je ustavilo vsako poizvedovanje radi banditske ovadbe, napravljene proti blagajniku. Različne kazenske obravnave so že in bodo še malkontente učile manire. Kakor vedno, so se tudi v tem slučaju blamirali prav korenito, a izučila jih blamaža ni. V sled poziva pristojne oblasti, da se morajo izvesti volitve že ta mesec, ker se po blagajničnih pravilih mora vršiti delegatski občni zbor že meseca aprila, je načelnštvo razpisalo volitev za nedeljo 13. aprila. Ker klerikalcem ni bilo več mogoče slepariti kakor prvokrat, se volitve — kakor ste že poročali — sploh niso udeležili. Mesto da bi o tej novi blamaži lepo molčali, jo pa še obešajo na veliki zvon. V »Slovenca« od ponedeljka se izgovarjajo, da se niso udeležili volitve, ker jo smatrajo za neveljano, ker še ni rešen rekurz zaradi preložitve prve volitve in nekako namigavajo, da bi bili za slučaj udeležbe prodri. Res škoda, da niso prišli in zmagali, potem bi jim vsaj ne bilo treba čakati rešitve piškave pritožbe, s katero so že propadli v dveh instancah in bodo propadli tudi v tretji! Dobro vedo, kako je jalov ta izgovor, skušajo pozornost od svoje blamaže odvrti in pišejo oni, ki si niso upali na volišče — da so se v nedeljo blamirali liberalci. Pravijo, da je volitev sijajno dokazala, kako malo simpatij in zaupanja uživajo liberalci v nedavno popolnoma liberalnem mestu Kranju. Poročajo, da se je vkljub strastni agitaciji udeležilo volitve izmed 150 opravičenih delodajalcev samo 23 mož, izmed delavcev pa le kakih 75 in da so bili liberalci vsi parjeni radi velike blamaže, ki se je pokazala v neudeležbi lastnih pristašev. V dokaz, da so naši klerikalci ravno taki, če ne še večji lažnjivci, kakor drugod, naj podamo nekoliko pojasnil. Kakor hitro se je izvedelo, da so nasprotniki vrgli puško v koruzo, se je volilec sporočilo, da naj pridejo le oni volit, ki gredo lahko od doma ali se zanimajo za volitev. Od 120 (ne 150) opravičenih delodajalcev se jih

je udeležilo volitve 36 (ne 23). Ker ni bilo nikakega nasprotstva, je načelnik takoj zaključil volitev (trpela je celih 10 minut). Ko so že volili delavci, je prišlo še 6 delodajalcev in čez 20 je bilo doma pripravljenih, ki bi prišli na prvi migljaj. Klerikalci med delodajalci ne bi dobili niti 30 glasov. Od 353 opravičenih delavcev jih je volilo 153 (in ne 75), to število bi pa bili liberalci vsak čas lahko izvišali na 200, med tem ko bi klerikalci z največjim naporom zbornali skupaj komaj 100 delavcev! Pripomnimo naj še, da »Slovenec« ponatisne imena 23 delodajalcev, ki so se udeležili volitve. Klerikalci v Kranju hočejo na ta način nekako pestiti liberalne delodajalce! Res grozno! Tako smo se tedaj v nedeljo v Kranju blamirali. Oh, kako bi bili klerikalci take blamaže veseli!

V Ljubljani, 16. aprila.

Državni zbor.

Šele včeraj se je zaključila razprava naučnega ministrstva s postojanko »ljudsko šolstvo«. Pred sejo je predlagal posl. Hortis dovolitev državne podpore mestu Trstu v znesku 21 milijonov kron. Posl. Bennati je interpeliral v zadevi znanega sramotilca in ščuvarja s prižnice jezuita Coleonija. — K dnevi točki govorijo poslanci: Hruby, Wojtyga, Roman-czuk, Žitnik, Orasch, Lemisch, in sicer se izreče Hruby zoper podržavljenje ljudskih šol, Wojtyga dokazuje zapostavljenje Gališke glede ljudskega šolstva ter zahteva ustanovitev enega poljskega in enega poljsko-maloruskega vseučilišča. Žitnik govori o celjskih paralelkah in o ljudskem šolstvu na Koroškem, Štajerskem in Primorskem. Zoper njegovo dokazovanje krivic, ki se gode koroškimi Slovincem glede šolstva, sta govorila z zavijanji in sramotenjem koroška poslanca Orasch in dr. Lemisch. Pri stvarnih popravkih je prišlo med dunajskimi krščanskimi socialisti in nemškimi naprednjaki zopet do ostrih spopadov. Končno se sprejme postojanka »ljudsko šolstvo« ter preide zbornica k točki »finančna uprava«. Govorila sta samo poslanca Sehnal in Noske. Danes se seja nadaljuje, a le do 3. ure popoldne, ker se vrše potem volitve v delegacije.

Nemiri na Balkanu.

Boris Sarafov, vodja ustaških Macedoncev in Bolgarov, ni bil umorjen, kakor se je poročalo, nego je v Parizu, kjer dela na korist macedonske ideje. Z Balkana so došle nove vesti: V Macedoniji je bilo sedem čet Turkov deloma razkropljenih, deloma uničenih. Posameznosti o bojih in o pripravih macedonskega odbora carigradska Porta zakriva, sporoča pa jih zastopnikom tujih držav, a ti zastopniki tudi molče. Mohamedanci so pripravljeni baje na »sveto vojno« ter se oglašajo kot prostovoljci. V nekaterih krajih se rabijo ti fanatični turški prostovoljci kot straže, kar razburjenost le množi. Dvoje bolgarskih kompanij je prišlo na mejo. Dva bolgarska rezervna častnika sta internirana, ker sta nabirala ustaše. Blizu Soluna so Bolgari umorili grškega odličnjaka. Razburjenost Grkov proti Bolgarom je velika. Kordon turških čet ob bolgarski meji se je pomnožil s tremi turškimi polki.

Španski duhovnik proti jezuitom.

Don Segismondo Pey-Ordeix, duhovnik katoliške cerkve, je spisal dramo

»Paternitad«, ki biča neusmiljeno jezuita, njih pogubni vpliv na družinsko in javno življenje, njih moralo in poštenje ter dokazuje, da so jezuitje največja nesreča za Španijo. Tragedija »Paternitad« kaže satansko prebrisanost in satansko brezsrčnost jezuita Arburuja, ki dela le za to, da razbije vse vezi sorodstva, očetovstva in ljubezni v ta namen, da pridobi jezuitskemu redu tuj imetek. »Paternitad« je najhujši pamflet na jezuitstvo, a v Barceloni igrajo to žaloigro z nepopisnim uspehom. Don Segismondo sam se je prišel na oder zahvalit v duhovniški obleki, ko je občinstvo uprav divjalo radi navdušenosti, ki jo je izzvala njegova polemična drama. Don Segismondo piše o svojem boju proti jezuitstvu sam takole: »Španija je najnesrečnejša dežela na svetu, ker vlada v njej jezuitstvo. Španci so narod brez vere in upanja, brez moštva in moči, brez znanstva, brez zakonov in brez ču stva časti. Najvišje, kar si morejo žele ti, je, naj gledajo drugi narodi, ali je možna večja boleost kot ta, ki jo mora pretrpeti Španija. Ali že se pripravlja — tako se vsaj zdi — odpor: strašna je jeza naroda, ki se maščuje za to, ker so mu uničili moralnično in materialno njegovo domo vino ... Mi smo katoliški, toda ne klerikalni, nego protiklerikalni ... Proti vsem napakam in ne prestanim grehom, tem usodnim znakom strašnega propada kršč. verskega duha, sem sklenil dan na dan povzdigati svoj glas z dovoljenjem ali pa tudi brez dovoljenja svojih višjih ... Saj me kliče k temu poslu moj Bog v moji vesti.« — Ta katoliški protiklerikalec — »Slove nec« bi dejal: liberalec! — je še danes duhovnik, ker si ga španski škofje ne upajo ukrotiti, saj ima zaslambo v narodu ter je danes mej najpopularnejšimi možmi Španije. Velika nesreča, prava kuga mora biti jezuitstvo na Španskem, ako ga mo raje s takim orožjem pobijati javno po gledaliških celo katoliški duhovniki!

Vojna v Južni Afriki.

Burski vodje so sedaj v Pretoriji, kamor je došel tudi kaplanski guverner Milner. Pri Chamberlainu so imeli angleški ministri posvetovanje, ker je baje prišlo važno Kitchenerjevo poročilo. Chamberlain je bil te dni v vojnem uradu, kamor ni več prišel, odkar se je začela vojna. Chamberlaina je poklical kralj Edvard k sebi in imel z njim konferenco. O uspevanju mirovnih pogajanj ni nika kih vestij. V noči od 13. na 14. t. m. se je proglasilo vojno premirje. Angleška vlada baje noče ustreči burskim pogojem, nego zahteva kapitulacijo Burov ter vzdr žuje svojo zahtevo, da se burski republiki anektirata. Angleški pogoji so baje danes isti, katere je bil Kitchener v marcu leta 1901 ponudil Bothi, ki pa jih je odklonil. Krajevne avtonomije angleška vlada Bu rom baje ne prizna takoj po vojni, nego šele polagoma kasneje. 8. t. m. je polkov nik Colenbrander naskočil burski tabor pod vodstvom Beyerja. Angleži so izgu bili nekega častnika, polkovnik Murray je bil težko ranjen, neki poročnik in 5 mož pa je bilo lahko ranjenih. Buri so izgu bili baje 106 mož. Potemtakem so bili tepeni Buri. Kolona Termans pa je bila blizu Bulfonteina napadena. Burov je bilo več. Neki častnik in dva moža sta bila ubita in 14 mož ranjenih, del angleške patrulje pa ujet. V zahodnem Transvaalu so Buri blizu Rooiwala oddelek polkov nika Kekevicha napadli. Buri so bili od biti ter so izgubili 44 mrtvih, med temi poveljnika Potgieterja ter 34 ranjencev, 20 mož je bile ujetih. Angleži so izgu bili nekega častnika in pet mož, 52 pa jih je bilo ranjenih. Angleži so vzeli Bu rom troje angleških topov. Neposredno pred mirovnimi pogajanjmi se je torej vršilo več bojev, v katerih so bili Buri na slabšem ter so izgubili mnogo bojevnikov. »Daily Mail« piše, da se morajo začeti operacije proti Delareyu pred začetkom maja, pozneje se loti konj epidemična bo lezen. Potem Angleži v okraj Marico, severnovzhodnje Mafekinga, sploh ne bodo mogli. Tam imajo Buri svoje polje. Spo četka maja prodere Delarey gotovo do Marica, zato ga morajo Angleži pred Lichtenburgom ustaviti. V Londonu je vse prepričano, da se sklene mir. Listi miré občinstvo, ker se bojé, da bo to vplivalo na zahteve Burov. Vlada se pa

pripravlja, da odpošlje 20.000 novih voja kov na bojišče.

Najnovejše politične vesti.

Zoper 16 milijonsko posto janko za Prago bo razun nemške napredne stranke glasoval tudi katoliški centrum. — V delegacije se baje za Kranjsko kandidira dr. Šusteršič. — Kvotne deputacije začnejo baje koncem aprila zopet obravnavati, le do ločeno še ni, ali se bodo obrave vršile ustno ali po nuncijah. — Trozvezna pogodba se podpiše v teku prihodnjih 14 dni, tako, da se bo ista dne 6. maja že predložila delegacijam v obvestilo. — K ustašem je prestopil general Montenegro, predsednik venecuel skega mesta Cojedes, z 900 oboroženci. Na Kitajskem je dezertiralo generalu Ma tisoč mož z orožjem in denarjem ter so se pridružili vstašem. — Ogrski fi nančni odsek je podaljšal budgetni provizorij do konca julija. — Mace donski komite je sklenila bolgarska vlada razpustiti, ker so baje nekateri nje govi člani sodelovali pri sestavljanju ro parskih čet. — Delavska slavnost 1. maja bo imela letos v Italiji značaj ljudskega protestnega shoda, in sicer se bo protestiralo zoper militarizem in na meravano ekspedicijo v Tripolis.

Dopisi.

Iz Savinske doline. Pravijo, da je dobro, da se one gospode, ki ima 24 ur na dan prostih, časih postavi v pravo luč, sicer bi jim vzrasle perutnice, da bi letali nad nami.

V mislih imamo župnika, knezoško fjskega svetovalca in uda okrajnega šolskega sveta vranskega, g. Franca Zdolskega. Ta dobro rejeni mož hoče že s svojo zunanostjo vsakomur imponirati, a ne vidi in ne sliši, kako se smeje ljudstvo za njegovim hrbtom ter obžaluje njegovo otročje hujkanje in rovanje. Iz med izobražencev mu še menda nikoli ni kdo preveč zaupal in mu ne bode, kajti take mačke, ki spredaj ližejo, zadaj pa praskajo, se hitro spoznajo. Nedavno se je izrazil o njem neki odlični gospod, ko je župnik Zdolske utikal svoj nos v stvar, ki mu niso bile nič mar, sledeče: »O tem mi pa le molčite, ga že preveč poznam.« Veliko bolje bi bilo, g. župnik, da bi se nekoliko več brigali za dekleta pri Vaši Marijini družbi, da Vam ne bosta zopet letos kar dve naenkrat prišli v drugi stan, sicer bomo dali tej družbi kako se cesijonistično ime. Vsa gonja, ki se je vprizorila proti ondodnemu g. nadučitelju, ki je pri vseh pametnih in treznomiselnih slojih obče priljubljen, izvira od Vas. A Vi, ker Vas peče vest, se skrivate, kakor je že Vaša navada, za imenom šolskega načelnika Alojzija Čulka, kateri se seveda mora udati Vašemu terorizmu, drugače pride v peklo. Tudi z njim hočemo še govoriti. Najbolj Vas osvetljuje, g. župnik, dejstvo, da se je uprizorila, odkar ste Vi v Št. Jurju, že proti tretjemu nadučitelju taka gonja, kar naj blagovolijo vpoštevati in uvaževati merodajni faktorji. Seveda Vam ni prav, da je g. nadučitelj napreden mož, da čita »Slov. Narod«, »Učiteljskega Tovariša« itd., tudi vemo, da Vam je učitelstvo sploh trn v peti. Jako značilno za uda okrajnega šolskega sveta! Dobro bi se Vam zdelo, kaj ne, da bi Vam učitelstvo lizalo pete ter mežnarilo v cerkvi. Škoda velika, da Vas ni bilo pred 50. leti v Št. Jurju! Drznemo si staviti par vpra šanj na preč. knezoškofjski ordinarijat:

Odobruje li preč. knezoškofjski or dinarijat tako obnašanje in postopanje rim skokatoliških duhovnov?

Delajo li taki duhovniki v smislu pre častitega knezoškofjskega ordinarijata?

Se li z ljubeznijo ali z rovanjem pridobiva ljudstvo katoliški cerkvi?

Ljudstvo se Vam smeje, g. župnik. Pojdite v svoj amfiteater ter se tam po stavljajte pred občinstvom na glavo. Vas pa, g. urednik, prosimo, da imate za nas vedno pripravljene predale Vašega cenje nega lista, ker hočemo dati g. Franceta Zdolske pošteno na rešeto, skozi katero bo pala marsikaka pikantna smet.

Pa ne mislite, g. župnik, da je to napisal kdo izmed ondodnega učiteljstva, ampak nekdo, ki se za Vaše vrste ljudi posebno zanima.

Občni zbor dramatičnega društva.

(Dalje.)

Iz poročila g. blagajnika kontrolorja Fr. Rozmana posnemamo sledeče:

Usojam si predvsem opisati velike težave in ovire, s katerimi se ima boriti dramatično društvo, ki je v svoji skrbi za razvoj in napredek ter obstanek edinega slovenskega gledališča, te kulturno važne postojanke slovenskega naroda, že zdavno prekoračilo določene mu meje ter v teku let zabredlo v dolgove, iz katerih se brez izrednih podpor ali pa opu stitve opere nikdar izkopal ne bo. Slovensko gledališče se je razvilo v teku zadnjih 10 let iz golega diletan tizma in polovičarstva na visoko umetniško stopinjo. Na mesto dile tantov stopilo je stalno igralsko in pevsko osebje.

Vsled pomanjkanja domačega nara ščaja morala si je slovenska drama, ka kor tudi opera, pomagati z močmi drugih slovanskih narodnosti. Istim se je morala zagotoviti stalna letna gaža.

Naši domači igralci — brez izjeme obrtniki — ki so prejšnja leta poleg svo jega obrta nastopali na slovenskem odru proti majhni odškodnini, posvetili so se v teku zadnjih treh let popolnem igralski karijeri.

Zategadelj morala se jim je zagoto viti ne le nerazmerno večja gaža v se zoni, temveč tudi primerna sustentacija za poletni čas, ko ni gledališča. Radi tega narasle so letos že samodramske gaže na 19.493 K 64 vin. Ta svota bode se pa v bodoči sezoni morala zopet zvišati, ker bi sicer izgubila drama svoje najboljše moči in bi v bodoči sezoni ne bilo mogoče delati s že priučenim starim dobrim repertoarjem. Menjava dramskih močij sploh zelo neugodno vpliva na se stavo repertoarja, ker je treba potem za vprizoritev starejših iger zopet nerazmerno veliko novih skušenj, vsled česar zaosta jajo novitete.

Kar se tiče opere, postale so v zad njih letih zahteve občinstva tako visoke, da jih je odboru, ako se hoče izogniti de ficitu, ni mogoče več izpolniti. Operne gaže znašale so letos 20.577 kron 52 vin. Ta svota pa ne zadošča, ako se hoče angažirati boljše soliste, tako na pr. boljše primadono, boljšega II. tenorja, baritonista in basista.

Iz računskih zaključkov je razvidno, da je bil obisk gledališča lansko leto za 2557 K 3 vin. boljši kakor letos, čemur se ni čuditi, ako se pomisti, da se je že v začetku lanske sezone oglasilo za 1419 K 5 vin. več abonentov na sedeže, kakor v začetku letošnje sezone. Dočim je namreč v lanskim se zoni vsaka predstava vrgla čistega dohodka 188 K, skrčil se je letos ta dohodek na 170 kron.

Potrebščina za repertoar je v zadnjih letih ogromno narasla. Nabava novih, oso bito modernih iger, dalje nakup velikih novih oper, posebno notnega materiala, prevodov in tanijske zahtevajo vedno večjih žrtev. Prepis vseh ulog stane pri drami 50—60 K, pri operi pa 50—80 K. V letošnji sezoni se je plačalo za prevode 854 K, za prepise pa 894 K 90 vin., torej skupaj 1748 K 90 vin. Razun tega je pla čevati tudi tanijske, tako se je plačalo dr. Eirichu na Dunaju, ki je zastopnik skoro vseh avtorjev 1132 K 96 vin., dru gim pa 325 K 5 vin. Ako se prišteje k tem še posojilnilna na operni material in nakup notnega materiala, dobimo svoto 4241 K 75 vin., ki se je letos izdala le za repertoar.

Ker pa tudi naš deželni odbor z de koracijami tako zelo štedi, da nedostaje niti najpotrebnejših kulis, in ker si jih društvo pri svojih skromnih sredstvih ne more samo nabavljati, moralo je letos zo pet opustiti vprizoritev nekaterih privlač nejših oper, tako na pr. Čajkovskega opere »Pikova dama« in Mozartovih oper: »Ča robna piščalka« in »Don Juan«, akoravno so se prevodi kakor tudi muzikalije za vse te tri opere že pred leti nabavili.

Jako mnogo izdatkov provzročuje društvu poletna doba. Plačevati mora vsem članom poletne sustentacije, zboru pa ho norarje od skušenj. Tako je društvo za skušnje pred sezono izdalo — in to veči noma za zbor, 865 K 80 vin.

Gažni etat opere se v zadnjih letih ni mnogo zvišal. Reči se mora, da je pre cej stabilen. Nasprotno so pa dramske gaže v teku zadnjih let narasle. — Ako pogledamo račune za pet let nazaj, vidimo, da so gaže znašale v sezoni: drama: 1897./98. leta 13.114 gld.; 1898./99. leta 12.298 gld.; 1899./00. l. 12.700 gld.; 1900./01. l. 16.425 gld.; 1901./02. l. 19.493 gld. Za opero pa 1897./98. l. 16.240 gld.; 1898./99. leta 18.062 gld.; 1899./00. l. 18.708 gld.; 1900./01. l. 21.839 gld.; 1901./02. l. 20.577 gld. Letos pa znašajo torej kakor omenjeno gaže za dramo 19.493 kron, torej za blizu 7000 kron več kakor pred tremi leti. Iz tega izhaja, da je prejšnja leta opera živela na stro ške drame.

Danes pa, ko se je naša diletantska drama — seveda z večjimi stroški — po

vzdignila na lep stalen, do malega umet niški ensambel — pa primanjkuje denarja za opero.

Prejšnje pritožbe, da se goji samo opera, zanemarljiva pa drama, so sicer vtihnile — toda resnica je, da se dobra drama in obenem dobra opera pri dozdnanji subvenciji in dokler je treba plačevati stare dolgove, dasi tudi le v letnih obrokih, vzdrža vati ne da.

Skupni denarni promet letošnje gle dališke sezone je znašal 171.719 kron 20 vin., ki se pri dohodkih razdeli na sledeče postavke:

V blagajnici 31. marca leta 1901 1311 K 75 vin., redna subvencija dežele 12.000 K, redna subvencija dežele za na obrabo in pouk 600 K, redna subvencija mestna 6000 K, izredna subvencija mestna za solarno 1901. l. 5000 K, na račun subv za 1902. l. 3000 K, prispevki gledališkega društva 996 K, članarina 452 K, abonem. za sedeže 3583 K 99 vin., najm. za lože 6600 K, dnevni dohodki predstav 29.150 K 4 vin., repertoar 348 K, Talija 20 K 16 v., razno 2846 K 75 vin., prehodnik prejemkov 13.950 K 91 vin., skupaj 85.859 K 60 vin.

Stroški bili so naslednji: Gaže za opero, dramo in zbor 40.071 K 16 vin., deželi za lože 6600 kron, dnevni stroški predstav 17.892 K 93 vin., repertoar 4241 kron 75 vin., dekoracije 29 K 60 vin., gar deroba 988 K 2 vin., zavarovalni davek in obresti 1359 K 53 vin., mobilije 20 kron, razno 4645 K 79 vin., prehodni izdatki 9810 K 77 v., v blagajni 31. marca. 1902 200 K 5 vin., skupaj 85.859 K 60 vin.

Račun režije. V ta račun, ki je nekak oddelek rač una o dobičku in izgubi, spadajo vse ravnomer navedene položke denarnega prometa, in sicer deloma v polnem znesku, deloma pa le končni prebitek, oziroma nedostatek dotičnih računov, izvzeti so le oni zneski, ki vplivajo na zvišanje, oziroma znižanje društvenega premoženja in so torej bistveni del računa o stanju pre moženja.

Račun režije izkaže torej naslednje dohodke: Prenos iz lanske sezone 1900./01. 6000 K, subvencija dežele 12.000 K, subv. mestna 11.500 K, prispevki gledališkega društva 996 K, članarina 452 K, prebitek iz dnevnega računa predstav 17.287 kron 10 vin., skupaj 48.235 K 10 vin.

Izmed izdatkov spadajo semkaj: gaže 40.021 K 16 vin., repertoar 2096 K 30 vin., dekoracije 29 K 60 vin., zavarovalnina, davek in obresti 1359 K 53 vin., razno 3645 K 4 vin., prebitek 1083 kron 47 vin., skupaj 48.235 K 10 vin.

Iz računa o stanju premoženja ne bom navajal posameznih števil, temveč le končni rezultat.

Ako se namreč primerja čisto akt. premoženje začetkom sezone s čistim akt. premoženjem koncem letošnje sezone, rezultira znižanje akt. premoženja za **1827 kron 17 vin.**

Račun o dobičku in izgubi, ki je le nadaljevanje računa o režiji, privede nas k istemu rezultatu kakor račun o dru štvnem premoženju.

Med izgubo spadajo odbitki pri in ventarju, in sicer 8% pri garderobi 1197 K 70 vin., 10% pri repertoarju 1689 K 74 v., 5% pri mobilijah. 16 K, 5% pri rekvizitih 7 K 20 vin., skupaj 2910 K 64 vin.

Med dobiček spada prebitek iz rač una režije, ki znaša 1083 K 47 vin. in ako se ta znesek primerja z izgubo v znesku 2910 K 64 vin., pokaže se končni negativni finančni uspeh letošnje sezone v znesku 1827 K 17 vin., torej isti zne sek, za kateri se je tekem sezone znižalo akt. društveno premoženje.

Tu moram posebno naglašati, da je na končni finančni uspeh letošnje se zone jako slabo vplivala Nolljeva smrt. Kakor mora teže pa na dramatično dru štvo dolgovi, v katere je prišlo tekem let, ki absorbirajo nič manj nego 2541 kron 60 vin. tekočih letnih dohodkov, plačati je namreč deželi 600 K, mestu 600 K, vzaj. podpornemu društvu na glavnici 832 K in na obrestih 509 K 60 vin.

Operne predstave so nesle 4386 K 95 vin., dramske pa 10.846 K 6 vin. čiste ga dohodka, in ako se to razdeli na število predstav, pokažejo se nam jako za nimive številke; na vsako operno pred stavo padlo je namreč 132 K 94 vin., na vsako dramsko predstavo pa 200 K 85 vin. Vsaka 87. predstav je dala povprek 170 K 68 vin.

Zanimivo je tudi, da je letos o bisk drame v primeri z lansko se zono napredoval za 1605 K 12 vin., obisk opere pa nazadoval za 4162 kron 15 vin.

Iz računskih zaključkov je dalje raz vidno, da bi bila letošnja sezona, ako bi ne bilo trebalo vračati po sojil deželi 600 K, vzajemnemu podpor nemu društvu 832 K, obresti 509 K 60 vin. in drugih dolgov 2078 K 77 vin., skupaj 4020 K 37 vin., končala s prebitkom, kar zopet dokazuje, da je odbor štedil na vse strani, in da so v prvi vrstili stari dolgovi zakrivali, ako mora odbor danes občnemu zboru pre pustiti odločitev, da-li se opera za drugo leto popolnem opustiti ali ne. Nadaljnja posledica bo ta, da se v pri

hodnji sezoni ne bo več igralo trikrat, temveč samo dvakrat na teden.

Izpred sodišča.

1. **Novi sveti Štefan.** 22. prosinca sta brata Mrak iz Kokoljice ves dan delala v »gmajnik«. Na potu proti domu sta stopila v Rozmanovo krčmo v Zgornji Beli in spila pol litra »špirita« ter snedla nekaj kruha. Voz, ki je stal med tem zunaj, pa jima je nekdo zapeljal v blato, tako da ga dolgo nista mogla zopet spraviti na tir. Posestnik Miha Nunar, »pijan kakor kanon«, je dejal: »Čakajta, hudiča, Vam bom jaz pomagal!« in ju je prav gorko oštel v svoji pijanosti. Nunar je pijanec in jako nezanesljiv človek; neki priči dela n. pr. že tri leta kočijo, a doslej je še ni izgotovil. Ko je itak razburjenima fantoma prišel vedno z novimi psovskami, skoči nakrat France Mrak proti njemu in ga naklesti z debelim koncem biča tako, da je krvaveč padel v omedlevico. Še na tleh ležečega je fantin, ki je 21 let star in že radi tepeža predkaznovan, neusmiljeno tepel. Ljudje so močili padlega Nunarja in ga kmalu tudi »zbrihtali«. Prve besede, ko se je zavedel, so bile: »Sv. Štefana so tudi kamnali!« — Nunar je bil dolgo časa bolan, šumelo mu je po glavi, jecljal je celo in na levo uho slabo slišal. Franc Mrak pa je bil obsojen včeraj na 10 mesecev težke ječe in plačilo troškov.

2. **Škofjeloški policaji.** Na obtožni klopi sedi cela dolga vrsta fantinov iz Škofjeloške: 19letni delavec Jože Kožuh, 19letni mizar Luka Jugovic, 19letni mizar Tone Zihertl, 20letni hlapec Jože Jamnik, 26letni sodar Jože Okorn in 18letni hlapec Matija Hafner. — Deloma so ti fantini v noči od 10. novembra m. l., deloma v noči od 7. prosinca psovali škofjeloška policaja Antona Kunca in Jožeta Perkoja in ju napadli s kamenji. V omenjenih nočeh so se namreč najprej hoteli tepsti fantini iz Stareloke in puštalski fantini, kakor je to že od nekdaj navada. Metali so kamenje drug na drugega in vpili kakor norci ter s tem kalili nočni mir poštenih Ločanov. V sled tega sta prišla policaja in jih opominjala najprej z lepo, potem ostreje. Puštalski fantije so se pokorili. Stareloški pa so vpili: »Prokleti policaji! Le sem pridite, Vam bomo že pokazali!« — in tudi v istini pričeli kamenje metati v redarje. Kamenje je letelo tako gosto kakor toča. Komaj sta redarja mogla aretirati nekaj teh pogumnih fantov. Sedeli bodo sedaj: Kožuh 1 leto, Jugovic 8 mesecev, Zihertl 1 leto, Jamnik 7 mesecev, Okorn 15 mesecev, Hafner 7 mesecev.

— **Pojasnilo.** Gosp. Franc Jamnik, gostilničar na Prulah, nas prosi konstatirati, da ni identičen niti v sorodu s Francem Jamnikom, o katerem smo poročali v sodni obravnavi pod naslovom »Ljubljanske srajce«.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 16. aprila.

— **Premestitev divizijskega poveljstva iz Ljubljane v Trst.** Po časnihkih je krožila vest, da namerava vojno ministristvo premestiti divizijsko poveljstvo iz Ljubljane v Trst. Od avtoritativne strani se nam sedaj z Dunaja poroča, da je ta vest popolnoma neosnovana in da vojno ministristvo na tako premestitev nikdar misli.

— **Alojzij Bayer** †. V starosti 75 let je umrl danes računski svetnik v p. in hišni posestnik g. Alojzij Bayer. Pokojnik, ki je bil rodom Ljubljčan, je bil vse svoje življenje zvest narodnjak — in to tudi v časih, ko je bilo za uradnika narodno mišljenje največja nevarnost — in kakor skala zanesljiv pristaš napredne stranke. Bil je blagega srca in dobrih rok ter užival splošno spoštovanje. Pred leti ga je zaupanje someščanov poslalo tudi v občinski svet, v katerem je deloval marljivo in vztrajno ter s tisto ljubeznijo, ki jo je vsikdar gojil za svoj rotni kraj. Bodi značajnemu rodoljubi zemljica lahka in prijazen spomin!

— **Redek jubilej.** Jutri praznuje naš someščan, ugledni trgovec in posestnik gosp. Fran Jakopič, oče znane in občesposlovanje narodne rodbine, svojo 80letnico. Gospodu Jakopiču, ki si je z neutrudnim delom, s svojo energijo in podjetnostjo ustvaril cvetočo veliko trgovino, in ki je še danes na duhu in na telesu čil in krepak, kličemo od srca: Na mnoga leta!

— **Fran Naval-Pogačnik,** operni pevec dvorne opere na Dunaju in komorni pevec, je izstopil iz zveze dvornega opernega gledališča ter se prihodnji ponedeljek poslovi od dunajskega občinstva s koncertom, ki ga priredi v dvorani Bösen-

dorferja. Naval-Pogačnik je imel gaže 32.000 K na leto. Ta plača bi se mu bila povišala kmalu na 36.000 K. Naval Pogačnik pojde k operi v Berlin ali pa v Ameriko.

— **Naša rojakinja gđ. Vela Nigrinova,** član kr. srbskega narodnega gledališča v Belemgradu, gostuje sedaj v Zagrebu.

— **Jubilej ljubljanske dijaške in ljudske kuhinje.** V ponedeljek, 14. t. m. so starejši izmed tistih dijakov, ki obiskujejo ljudsko in dijaško kuhinjo, priredili društvenemu načelniku gospodu Avgustu Drelsetu lepo ovacijo. Sestavili so pevski zbor ter s plamenicami in lampijoni odkorakali pred Drelsetovo tovarno, kjer so g. Drelsetu priredili sere-nado, pri kateri so jako dobro peli več zborov. Dne 15. t. m. je bila, kakor smo že omenili, v stolni cerkvi peta maša, katero je z asistenco daroval župnik v p. in član upravnega odbora gospod Alojzij Starè in pri kateri so dijaki peli mašo s tedeumom, ki jo je zložil in dirigiral zborovodja gosp. prof. Anton Foerster. Maše se je udeležil ves upravni odbor z načelnikom g. Drelsetom in predstoj-nico gospo Josipino Koso-vo, potem več gospe, ki so v prejšnjih letih sodelovale pri dijaški in ljudski kuhinji ter mnogo drugega občinstva. Po maši so šli vsi člani upravnega odbora, gospodje in dame, v načelnikovo stanovanje in so g. Drelsetu čestitali na društveni 25letnici. V imenu upravnih članov je govorila gđ. Ana Roner. Načelniku je bila tudi vročena od vsega odbora podpisana adresa in jako fino izdelan portret, ki ga je napravil slikar g. Grosser. Portret je v lično izdelanem okviru, ki ga je priredil pozlatar g. Toman. Vidno ginjen se je načelnik g. Drelse zahvalil za izkazano mu počeščenje. Ustanovna slavnost, za katero se ravnokar razpošiljajo povabila in programi, se bo vršila prihodnjo nedeljo, dne 20. t. m. dopoldne ob 11. uri. Vzpored priobčimo te dni.

— **„Vinogradniško društvo“.** S toliko reklamo ustanovljeno »Vinogradniško društvo« se bliža svojemu koncu. V društvu je že precej časa sem strašila skrb, kaj da bo. Kupčija se ni mogla nikdar prav razviti, a v zadnjih mesecih je povse ponehalo. Celo duhovniki so društvu obrnili hrbet. Gostilna na Glincah je bila zapuščena, in celo Pangenet-Matilda se ji je izneverila. Ostal je samo gostilničar in veselo izkoriščal nerodnost gosp. Vencajza. Gostilničar ima za več let po godbo, glasom katere ima prosto stanovanje, hlev itd. ter od vsakega iztočenega litra še nekaj provizije. Iztočil ni ničesar, a da bi zapustil stanovanje in pustil hleve, ki mu tako dobro služijo pri konjski kupčiji, na to seveda še v sanjah ne misli. In »Vinogradniško društvo« mu niti odpovedati ne more! Ker je društvo od novega leta sem vsega skupaj prodalo samo tri ali štiri hektolitre vina, tako da še za davek ni zaslužilo, kaj še da bi plačalo obresti od svojih dolgov, hoče sedaj likvidirati. To je »Slovenec« včeraj ofi-cijalno naznanil in to je tudi jedina pot, ki je »Vinogradniškemu društvu« še odprta. Pogreb »Vinogradniškega društva« bo 15. maja. Ta dan bo namreč občni zbor, na katerem se sklene, da društvo likvidira. Ker je »Vinogradniško društvo« pravi tipus tistih društev, ki se skupno imenujejo »katoliška gospodarska organizacija«, ne bomo pozabili, napisati mu primeren nekrolog.

— **Svak umoril svakinjo.** V vasi Zgonik pri Sežani se je predvčerajšnjim zgodil žalostni slučaj, da je zet svojo svakinjo umoril. Posestnik Iv. Škerk, kakih 50 let star, se je predvčerajšnjim prepiral s svojo ženo potem pa iz neznanih vzrokov napadel svojo 25 let staro svakinjo, jo zaklal in zbežal čez polje. Po preteku dveh ur je Škerk prišel v Sežano in se sam naznanil orožnikom.

— **Kopališčni ravnatelj in zdravnik v Dobrni pri Celju** je postal ženski zdravnik dr. A. Hiebaum vsled imenovanja štajerskega deželnega odbora.

— **Samomor v Ptuj.** Gostilničar H. Landes v Ptuj se je ustrelil. Zapustil je vdovo in petero nepreskrbljenih otrok.

— **Nezgoda na ženitovanju.** V nedeljo, dne 13. t. m. je bilo nekje na Poljanski cesti ženitovanje, na katerem se

je primeril tragikomični slučaj, da so tri osebe zapored padle v greznico. Najprej se je ta nesreča primerila nevesti, ki pa seveda ni nikomur nič o tem povedala. Potem je padel v greznico ženin in na posled še ženinov sin, ko je hotel očetu pomagati iz jame. Poredni jeziki pravijo, da je bilo to ženitovanjsko popotovanje novoporočencev.

— **Bicikel odpeljal.** V nedeljo popoldne si je izposodil trgovski učenec Ferdinand Wille bicikel, da bi se peljal na izprehod. V Lattermanovem drevoredu se je ustavil v »Pratru«. Tu se mu je pridružil brezposelni tovarniški delavec Rudolf Vaš, kateri ga je pregovoril, da mu je pripustil za toliko časa bicikel, da si on ogleda vse znamenitosti v ljubljanskem »Pratru«. Vaš se je vsedel na kolo in se odpeljal. Wille je čakal, da se Vaš povrne, a ni ga bilo od nikoder. Wille je vso stvar naznanil policiji, ki je včeraj Vaša izsledila, a bicikla ni imel več. Prodal ga je nekje zunaj Ljubljane nekemu neznancu za 10 kron.

— **Nepošten delavec.** Vrtnarju I. G. na Poljanskem nasipu je njegov delavec I. B. pokradel za 20 kron semena. G. je dobil pri njem ukradena semena in ga je hotel dati zapreti, a B. je pobegnil.

— **Svojo ženo napadel** je črev-ljar A. N. včeraj zvečer na Gruberjevi cesti. Vrgel jo je na tla, davil za vrat in bil po obrazu. Črevljnar A. N. ne živi s svojo ženo skupaj.

— **V Ljubljano padla** je pred-včerajšnjim 76 let stara Marija Marnova, stanujoča v Rebru št. 15. Pri pranju ob bregu jej je izpodrsnilo in je padla v vodo. Bila bi utonila, da je ni rešila Marija Hirschberger, ki je tudi prala ob bregu.

— **Vojaško obleko** so našli danes zjutraj v Rožnih ulicah pred hišo štev. 3. Obleka je prostaka Antona Zastrana, kateri je danes zjutraj desertiral.

— **Tatica.** Policija je zaprla neko Karolino Brodbeck iz Strassburga, ki se je vlačila po Ljubljani in je včeraj nekega dunajskega potnika, s katerim je v raznih gostilnah popivala, okradla. Vzela mu je denar iz žepa in potem pobegnila.

— **V Ameriko** se je odpeljalo danes ponoči z ljubljanskega južnega kolodvora 214 oseb. Med temi je zasačila policija jednega fanta, ki jo je hotel s tujim potnim listom popihati v Ameriko, da bi se odtegnil vojaški dolžnosti.

— **Mejnarodna panorama** — Slike tatedenske razstave (Potovanje po Atenah) so nas v istini iznenadile s svojo nepopisno krasno plastiko in opozarjamo prav posebno vsakogar, ki si želi privoščiti kaj duševnega vžitka, da ne zabi ta teden napraviti spomladanskega izleta v čarokrasne Atene v mejnarodni panorami.

— **Najnovejše novice.** 16.000 konj za Angleže morajo nakupiti dunajski konjski mešetarji do konca meseca maja t. l. — Zdravilišča za jetične bodo začeli kmalu ustanavljati na Nemškem. V pripravljalnem odboru za to človekoljubno podjetje sta tudi cesarica Avgusta Viktorija in državni minister grof Posadowsky. — Pretep med liberalci in republikanci se je vršil v Quartu pri Valenciji. Štirje liberalci so ubiti, osem republikancev je hudo ranjenih. — Ravnatelj tovaren za akumulatorje v Frankobrodu Massenbach se je vrgel pod vlak, ki ga je usmrtil. Podjetje izkazuje 548.000 mark izgube. — Samomor dramatične pisateljice. Antonija Baumberg, koje trienodejanke so se šele nedavno prvič igrale v nemškem ljudskem gledališču na Dunaju, se je tam ustrelila. Samomor je učinila 43letna gospa zaradi rodbinskih razmer, pa tudi zapostavljeno slavohlepe je k temu precej pripomoglo. — Poštni debit listu »Politik« se je odtegnil za Ogrsko zaradi njegovih napadov na ogrsko vlado. — Nesreča z avtomobilom. Ko sta se peljala tovarnarja Pensel iz Kulmbacha in Hornschuch iz Forchheima po strmem hribu Lichtenfels pri Bambergu, odpovedalo je hipoma zaviralo in avtomobil je prdrvil v dolino z neznanско brzino, treščil ob neko hišo ter se razletel. Pensel je obležal mrtev z razbito črepinjo, Hornschuch pa je smrtno ranjen. — Kongres za notranjo medicino se je otvoril v Wiesbadenu. — Top se je

razletel pri strelnih poskusih na angleški vojni ladji »Mars«. Dva častnika in osem mož je mrtvih. — Kraljica Natalija se baje v kratkem poroči z nekim francoskim kavalirjem, zato je tudi prestopila v katoliško cerkev. — Kardinal Ledochowki je povse oslepel. — Slovaške šolske knjige je dal zažgati šolski nadzornik v Neutri.

* **Troženstvo.** Zaradi troženstva je bil obsojen v Olomucu železniški uradnik Leopold Straka na 4 mesece. Od leta 1860. je imel tri žene, vsaka je od njega zbežala.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 16. aprila. Današnja seja poslanske zbornice je bila prav kratka. Ko sta bila govorila Vasilij Jaworski in Luksch o poglavju »centrala« proračuna finančnega ministristva, se je seja zaključila. Prihodnja seja bo danes ob petih popoldne in bode v tej seji izvoljeni delegacija in kvotna deputacija.

Dunaj 16. aprila. Nemški poslanci iz Češke so imeli danes sestanek, da se dogovoré glede nominiranja delegatov. Pri ti priliki je prišlo med Wolfom in drom. Schalkom do ostrega konflikta. Vsenemcem je bil namreč prepuščen jeden delegacijski kandidat in za to določen Franko Stein. Temu je Wolf ugovarjal in zahteval, da se mora ta mandat prepustiti njegovi frakciji, češ, da ima on mej Nemci na Češkem več pristašev, nego Schönerer. Schalk: To je otročja komedija. Wolf: Za to mi boste dali zadoščenje. Schalk: Z Vami se sploh ne bijem; Vi niste zmožni dati zadoščenje, ker Vi ste navaden šuft in prasec. Wolf: Jaz Vam še Vašo mačjo glavo razbijem. Wolf in Schalk sta si povedala še več tacih ljubeznivostij. Wolf hoče Schalka pozvati na dvoboj in je že dra. Lemischa in nekega neparlamentarca določil kot svoja svedoka. V obče vlada nazor, da mora tudi Schalk imenovati svoja svedoka, a ti štirje bodo potem razsodili, če more Wolf zahtevati in dati zadoščenje z orožjem ali ne in po tem izreku se bo moral Schalk ravnati.

Petrograd 16. aprila. Minister notranjih del, Sipjagin, je bil včeraj popoldne na stopnišču palače državnega sveta ustreljen in je uro pozneje umrl. Morilec se ni čisto nič ustavljal, ko so ga prijeli, nego je izpovedal, da se zove Bolšanov, in da je izvršil umor, ker je bil lani kot dijak kijevskega vseučilišča povodom takratnih dijaških nemirov kaznovan. Hoteč se maščevati, je oblekel oficirsko uniformo in dejal, da ima ministru vročiti neko pismo velikega kneza Sergeja. Ko je minister vzel pismo, je Bolšanov petkrat ustrelil in sta dve krogli zadeli ministra v prsi.

Revolucija v Belgiji.

Bruselj 16. aprila. Tudi do danes opoldne ni bil mir kaljen. Število štrajkujočih narašča. Danes štrajka že 185.000 delavcev vseh vrst.

Bruselj 16. aprila. Čuje se, da se hoče kralj, ki se nikakor ne strinja s počenjanjem klerikalne vlade, odpovedati kroni na korist svojemu netjaku princu Flanderskemu. Liberalno časopisje roti kralja, naj posreduje, da se prepreči revolucija, in v ta namen odpusti klerikalno ministristvo in razpusti parlament.

Bruselj 16. aprila. V včerajšnji seji poslanske zbornice sta klerikalni ministrski predsednik Smet de Nayer in vodja klerikalne večine Wolste izjavila, da klerikalci na noben način ne privolijo, da bi se uveljavila jednaka volilna pravica, kakor jo zahtevajo socijalni demokratje, liberalci in krščanski socijalisti.

Bruselj 16. aprila. Na nekem shodu blizu Bruselja je vodja socialnih demokratov, Vandervelde, izjavil, da, ako klerikalci ne priznajo delavcem jednake volilne pravice, je revolucija gotova in bodo poslanci na čelu delavskih bataljonov korakali v Bruselj v boj.

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda. Zajceva družba v Ljubljani 13 K — mesto venca na krsto gosp. dr. Šumerja. — Častilci dr. Tavčarja v Dražinski vasi 10 K darovali ob času kompromisa. — Skupaj 23 K. — Živeli!

Za Prešernov spomenik. Omizje „pri roži“ 20 K — mesto venca na grob g. dr. Šumerja z geslom: „De mortuis nil nisi bene“. — Živeli!

Mnogostranska poraba. Gotovo ni domačega zdravlila, katero se dá tako mnogostransko porabiti, nego „Mollo-vo francosko žganje in sol“, ki je takisto bolesti utešujoče, ako se namaže z njim, kadar koga trga, kakor to zdravlilo vpliva na mišice in živce krepljivo in je zatorej dobro, da se priliva kopelimi. Steklenica K 1-90. Po postnem povzetju pošilja to zdravlilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, DUNAJ, Tuchlauben 9. V zalozah po deželi zahtevati je izrečno MOLL-ov prepat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 6 (12-5)

Proti zobobolu in gnilobi zob
izborno deluje dobro znana
antiseptična

Melousine ustna in zobna voda
katera utrdi dlesno in odstranjuje neprijetne sopo iz ust.

1 steklenica z navodom 1 K.
Razpošilja se vsak dan z obratno pošto ne manj kot 2 steklenici.

Edina zaloga.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil., medicinalnih vin, specijalit, najfinjših parumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod i. t. d. (519-7)

Dež. lekarna Milana Leustek-a
v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1
poleg novozgrajenega Fran Jožetovega jubil. mostu.

Jako praktično na potovanju.
Nepogrešljivo po kratki uporabi.
Preskušeno po zdravstvenih oblastih.
Spridevalo Dunaj, 3. julija 1887.

Kalodont

neobhodno potrebna
zobna Crème.

Odlični higieniki potrjujejo, da je skrbno gojenje zob in ust za naše zdravje neobhodno potrebno. Zlasti se s tem prepreči razne zlobočne bolezni. Kot izpričano sredstvo zato izkazuje se „Kalodont“, ki spojuje antiseptični vpliv s potrebnim mehničnim čiščenjem zob na izvrsten način. c

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 304-2 m. Srednji srčni tlak 736-0 mm.

April	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
15.	9. zvečer	733.1	13.5	sl. zahod	oblačno	0.4 mm.
16.	7. zjutraj	732.8	10.8	sl. sever	oblačno	
	2. popol.	723.2	10.6	sl. sever	oblačno	

Srednja večerajšnja temperatura 12.9°, normala: 9.7°.

Dunajska borza

dné 16. aprila 1902.

Skupni državni dolg v notah	101.55
Skupni državni dolg v srebru	101.35
Avstrijska zlata renta	120.55
Avstrijska krona renta 4%	99.50
Ogrska zlata renta 4%	120.05
Ogrska krona renta 4%	97.55
Avstro-ogrski bančne delnice	1600.—
Kreditne delnice	676.25
London vista	240.45
Nemški državni bankovci za 100 mark	117.37 1/2
20 mark	23.46
20 frankov	19.08
Italijanski bankovci	93.45
C. kr. cekini	11.28

Trgovski pomočnik

22 let star, izurjen v trgovini z mešanim blagom, spreten in uren prodajalec želi sedanjo službo premeniti.

Ponudbe se prosijo pod „H. A. 20“ na upravištvu »Slov. Naroda«. (888-4)

Svojo bogato zalogo vsakovrstnih najnovejših

VOZOV
priporočam slavnemu občinstvu po nizki ceni.

Stare, obrabljene vozove jemljem v račun ter sprejemam vsa v mojo stroko spadajoča popravila po najnižji ceni.

Peter Keršič 587-11
zaloga in tvornica vozov v Šiški pri Ljubljani.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prebitko vest, da se je naš preljubljeni oče, tast in stari oče, gospod

Alojzij Bayr

c. kr. računski svetnik v pokoju in hišni posestnik v Ljubljani

danés zjutraj ob 1/2. uri, po dolgi in mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, v starosti 75 let preselil v boljše življenje.
Pozemski ostanki dragoga pokojnega so v četrtek, dne 17. t. m., ob 6. uri zvečer v hiši žalosti v Slomškovi ulici št. 15 blagoslovili ter na pokopališče k sv. Krištofu v lastno rakev k večnemu počitku prenese.
Sv. maše posmrtnice se bodo brale v cerkvi sv. Petra.

V Ljubljani, dne 16. aprila 1902. (917)

Marija Bayr roj. Šink, soproga.

Oton Bayr, blagajnik kmetске posojilnice, sin.
Ivana Bayr roj. Matjan, sinaha.

Pia Bayr, hči.

Egon, Lea, Vera Bayr, vnuki.

Brez posebnega naznanila. — Venci se hvaležno odklanjajo.

Ges. kr. avstrijske državno železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1901. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga do Trbiča. Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbič, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osonni vlak v Trbič, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osonni vlak v Trbič, Pontabel, Beljak Celovec, Ljubno, Solzthal, Dunaj. — Ob 3. uri 58 m popoldne osonni vlak v Trbič, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Geneve, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Pizen, Marjine vane, Heb, Franzove vane, Karlove vane, Prago, (direktni voz I. in II. razreda), Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Ob 10. uri zvečer osonni vlak v Trbič, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Trst-Monakovo direktni vozovi I. in II. razreda.) — Proga v Novo mesto in v Koberje. Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj, ob 1. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 55 m zvečer. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiča. Ob 3. uri 25 m zjutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Solnograda, Linca, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, (Monakovo-Trst direktni vozovi I. in II. razreda). — Ob 7. uri 12 m zjutraj osonni vlak iz Trbiča. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marjinih varov, Pizna, Prago, (direktni vozovi I. in II. razreda), Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, St. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 44 m popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — Proga iz Novega mesta in Koberje. Osonni vlaki: Ob 8. uri in 44 m zjutraj, ob 2. uri 32 m popoldne in ob 8. uri 35 m zvečer. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 23 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m zvečer, ob 10 uri 25 m le ob nedeljah in praznikih v oktobru, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 8 m popoldne, ob 8. uri 10 m zvečer in ob 9 uri 55 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru. (1)

Št. 12553.

(915-1)

Razglas.

Občinski svet ljubljanski je dovolil tudi za letos

600 K v ta namen, da pošlje mestni magistrat primerno število ubožnih škrofuloznih otrok v morsko kopel v Gradeži.

Magistrat to oznanja s pristavkom, da je prošnje za občinske podpore v omenjeno svrho izročiti mu **do 10. maja letos** in v njih posebno naznaniti, ali bode bolnega otroka spremljal kdo domačih sam do Tržiča, ali ga bode treba tja poslati z najetim spremstvom.

Ozirati se bode magistratu pri podelitvi podpor v prvi vrsti na otroke, kateri imajo domovinsko pravico.

Mestni magistrat ljubljanski, dne 5. aprila 1902.

Najlepši lesk na perilo

se zajamči tudi nevažen rok po jako priprosti uporabi svetovno slavnega

američanskega skroba na lesk

Fritz Schulz jun., Act.-Ges.

Heb (Eger) in Lipsko.

Zlata svetinja

Svetlovna razstava Pariz 1900.

Le pristen, če ima vsak zavoj poleg stoječi Globus (varstveno znamko). V ručkahastih zavojih 100 gr. vsebine na prodaj v večini špecerijskih in drogerijskih trgovin in prodajnic mila. 3 (554-2)

Spretnega sollicitatorja

sprejem s 1. majem t. l. za notarijat v Trebnjem.

Dr. Andrej Kuhar

(914-1)

c. kr. notar v Žužemberku.

Sprejme se (415-49)

trgovski potnik

izveden v špecerijski stroki, z dobrimi priporočili, na stalno in dobro plačano mesto. Obširno utemeljene ponudbe naj se pošljejo na upravištvu »Slov. Naroda«.

Zaradi preselitve trgovine in velike zaloge

se prodaja od danes naprej

kava
pod lastno ceno

ter priporoča to ugodno priliko (902-2) z odličnim spoštovanjem

Ivana Tonich

Ljubljana

Florijanske ulice šte. 1.

Mejnarodna panorama.

V poslopju meščanske bolnice.

Vstop s sadnega trga. Pogačarjev trg. Ljubljanska umetniška razstava I. vrste.

Fotoplastično potovanje po celem svetu v polni istini.

Razstavljeno samo do sokote, 19. aprila:

Velezanimivo potovanje

po Atenah.

Nj. Velikanstvo cesar Franc Jožef — Nj. Vel. kralj in kraljica saksonska — Nj. Vel. kralj Edvard VII. angleški — Nj. kralj. visokosti princ Joakim in Albreht brunšviški in druge knežje rodbine so počastili večkrat ta umetniški zavod s svojim posetom. Ti posnetki, ki so čuda natančno in krasno izdelani, so napravljeni nalašč za mejnarodno panoramo. Otvorjene vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, od 9. ure zjutraj do 9. ure zvečer. (912)

Bivši orožnik

z lepo pisavo, slovenskega in nemškega jezika popolnoma zmožen, išče službe kot pisar, občinski tajnik ali kaj enakega.

Ponudbe pod: „Orožnik 140“ na upravištvu »Slov. Naroda«. (886-2)

Jščem v neprepirnih zadevah izvežbanega

uradnika

Vstop takoj ali dné 1. majnika 1902. Plača po dogovoru. Ponudbe naravnost.

Dr. J. Omulec

(905-2)

odvetnik v Ormožu.

Brivnica

na Notranjskem, sredi trga, blizu cerkve in vseh c. kr. uradov se **proda** z vsemi pripravami prav pod ugodnimi pogoji vsled družinskih razmer. Ponudbe pod „Brivce“ naj se blagovolijo poslati na upravištvu »Slov. Naroda«. (897-3)

Pristno izvirno

Plzensko pivo

v steklenicah

iz Plzenske meščanske pivovarne v Plznu (843-3)

se dobi pri

Ant. Stacul-u

trgovina s špecerijskim blagom in delikatesami v Ljubljani.

Ferdo Primožič

mizarski mojster

Ljubljana, Gradišče, „pri Cenkarju“ se priporoča slavnemu občinstvu (916-1)

za vsa v mizarsko stroko spadajoča dela in poprave.

Preskrbujem in polagam

parkete iz prve kranjske tovarne Frana Kotnika na Vrhniki.

Pogovor med hrivolazci!

Pipar: Prijatelji, katera pijačca zdi se vam vedno še najboljša?

Človek odgovori: IJA

Pipar: Dobro — uganili ste. (863-6)

Pipar in zbor:

Zato pa, prijatelji, pijmo ga, Cvekov brinovec iz Kamnika.

Št. 13420.

(913-1)

Ustanova.

Pri ljubljanskem mestnem magistratu podeliti je za tekoče leto

ustanovo v znesku 200 K, osnovano po občinskem svetu 1879. leta povodom srebrne poroke Njih Velikanstev.

Prošnje za podelitev te ustanove, do katere imajo pravico štirje ubogi obrtno šole obiskujoči učenici, ki so lepega vedenja, vložiti je **do 10. maja letos** potom šolskega ravnateljstva.

Mestni magistrat ljubljanski, dne 12. aprila 1902.

Gotov uspeh

imajo splošno preizkušene

Kaiser-eve

karamela iz poprove mete

proti nedostajanju apetita, želodnemu bolu, slabemu in pokvar- (2344-11) jenemu želodcu.

Pristne v zavojih po 25 vin. v Ljubljani pri Mr. Pr. Mardetschlaeger-ju, v orlovi lekarni poleg železnega mostu; Milanu Levstek-u, v deželni lekarni pri Mariji pomagaj; Ubaidu pl. Trnkózy-ju, v lekarni pri zlatem enorogu. V Novem mestu v lekarni S. pl. Sladojevič.